

Museumsforeningernes årsberetninger

Ringkøbing Museumsforening

Bestyrelsens sammensætning 2022-23

Formand, næstformand i museets styrelse: Jens Olufsen

Næstformand, styrelsesmedlem, arkivleder:

Børge Sørensen

Kasserer: Per Søvnald Kristiansen. Desværre afgik Per ved døden i oktober efter nogen tids alvorlig sygdom.

Der er endnu ikke fundet en ny kasserer.

Sekretær: Jørn E. E. Nielsen

Bestyrelsesmedlem: Leif Theilgaard

Suppleanter: Ninna Kragh og Margery McGregor

Covid 19 medførte i 2021 store begrænsninger i al kulturel aktivitet her i landet. Museer måtte lukke. Foredrag med mere blev aflyst eller udsat. Den 17. januar 2022 blev restriktionerne lempet så meget, at der igen kom gang i foreningens aktiviteter. Dem var der mange af i 2022. Det blev til otte foredrag, tre erindringscafeer, to udflugter og tre fødselsdage.

Generalforsamlingen den 3. marts blev indledt af museumsdirektør Mette Bjerrum Jensen, der berettede om Ringkøbing-Skjern Museums situation og planer, ikke mindst efter, at museet den 1. februar havde overtaget driften af Naturkraft i Ringkøbing. Leif Theilgaard blev nyvalgt til bestyrelsen, ellers var der genvalg. Carsten Ege Møller genopstillede ikke.

Årets bustur i august var en todages tur til Kalundborg og Sorø med overnatning på Kragerup Gods i fornemme omgivelser. Turen blev arrangeret i samarbejde med

Foto: Knud Fuusgaard

Foto: Knud Fuusgaard

Museum Vestsjælland og Sorø Akademi med besøg i Vor Frue kirke i Kalundborg, Lerchenborg slot, Tersløsegaard, Bjernede Rundkirke, Fjenneslev Kirke, Sorø Klosterkirke og Sorø Akademi. Det blev en vellykket tur i super flot vejr. En tur der næsten gik i Hvideslægtens fodspor.

Tre fødselsdage blev fejret i 2022. Det startede med Mylius-Erichsens 150 år fødselsdag den 15. januar. Der blev

under stor pressebevågenhed lagt krans og holdt taler ved Mylius' statue foran Ringkøbing Museum med deltagelse af Mylius' oldebarn, Thure Hauser, og søsterens barnebarn, Karen Sørensen. Se Opdatering 2021 side 54 – 57.

Foto. Annette Holm

Den 6. november blev 100-års dagen for indvielsen af Ringkøbing Museum markeret ved en reception på museet. Ringkøbing Museumsforening, der blev stiftet i 1908, havde blandt andet som formål at tilvejebringe en museumsbygning. Bygningen blev købt i 1917 og ombygget til det museum, som vi kender i dag. Museumsforeningens formand holdt festtalen suppleret af blandt andre Jens Aarup Jensen, der var museets første faguddannede leder (1972 – 2002). En særlig hyldest gik til museets første forstander, den legendariske bagermester Mathias Klokke, der var museumsforstander i 33 år til sin død i 1941.

Den 15. november fejrede Ringkøbing Lokalhistoriske Arkiv sit 50-års jubilæum ved en velbesøgt reception på Dommerkontoret. Kultur- og fritidsudvalgsformand Erik Viborg holdt festtalen suppleret af arkivleder Børge Sørensen. Tandlæge Bent Karstoft Andresen var

initiativtager til oprettelse af arkivet i 1972. Det fik lokaler i kælderens under biblioteket, som også fik ansvaret for arkivet. Desværre blev arkivet efterhånden forsømt på grund af manglende ressourcer. Kritikken heraf medførte, at kommunen i 2013 overlod driften af arkivet til Ringkøbing Museumsforening, der havde budt sig til. Lokaleforholdene var elendige, så efter pres fra museumsforeningen og arkivet blev kommunens ejendom Herningvej 8 renoveret og indrettet til Ringkøbing Lokalhistoriske Arkiv, der i dag drives af 17 frivillige.

Jubilæet fandt sted på Arkivernes Dag, og ved samme lejlighed blev arkivets årbog 2022 "Husker du – eller er det glemt" præsenteret. Det er fjerde gang årbogen

Erindringscafeer i 2022

Englandsfarerne
ved Mogens Rud Hansen, Ringkøbing

Om at være barn i Ringkøbing
ved Poul Erik Sig, Thorsminde

*RAF – Ringkøbing Automobil Forretning-
og Bilernes by*
ved tidligere automobilforhandler
Svend Dybdal, Ringkøbing

Foto: Karl E. Kristensen

Foreningens foredrag i 2022

Jernkystens helte
ved museumsformidler Lars Mathiesen,
Lemvig Museum

*Klitten, fjorden, naturkræfterne og
klimaforandringerne*
ved chefkonsulent, ph.d. Carlo Sass Sørensen,
Kystdirektoratet, Lemvig

Mylius-Erichsen og den mandige død
ved museumsinspektør Minna Kanzler Hemmet,
Museum Kolding

*Dansk designs guldalder – hvad kom først
Svanen eller Ægget*
ved museumsinspektør Caroline E. Larsen,
Ringkøbing-Skjern Museum

Om tyskerbørns historie og vilkår
ved pensioneret lærer Henny Vestergaard
Granum, Ringkøbing

Ringkøbing i Napoleonstiden
ved cand.mag. Rasmus Wichmann, Holstebro

*Ringkøbing havn gennem tiderne og
en fortælling om Nr. Lyngvig Havn*
ved museumsinspektør, Christian Ringskou,
Ringkøbing-Skjern Museum og formand for Nørre
Lyngvig havn Jens Nicolai Vejlgård, Hvide Sande

*Rør ikke ved min gamle jul. Et foredrag
om den gode gamle jul*
ved museumsinspektør Caroline E. Larsen,
Ringkøbing-Skjern Museum

udkommer med lokalhistoriske artikler skrevet af arkivets frivillige medarbejdere.

2022 blev et skelsættende år for Ringkøbing-Skjern Museum, da museet påtog sig driften af Naturkraft i Ringkøbing. Besøgstallet i 2021 levede ikke op til det budgettede og dermed svigtede indtægterne. Der skulle ske noget, ellers var konkursen i sigte, så Naturkrafts bestyrelse bad museet om at overtage driften. Det gjorde museet med en midlertidig driftsaftale, som ikke påførte museet nogen økonomisk risiko. Det er gået ganske godt med godt 44.000 besøgende, men det har kostet en enorm arbejdsindsats fra museets personale og ikke mindst museets ledelse. Det er ganske enkelt imponerende, at det har kunnet lade sig gøre også set i lyset af, at museets kerneforretning med de mange besøgssteder samtidig skulle varetages, ligesom det nye samarbejde med Fiskeriets hus skulle sættes i gang. Museet fortsætter efter alt at dømme driften af Naturkraft. En ny driftsaftale er på trapperne.

Museets vedtægter skal ændres. Museets navn bliver ændret til det mere mundrette Ringkøbing Fjord Museer. Bestyrelsens sammensætning vil også blive ændret, så de to museumsforeningers repræsentation reduceres til hver en repræsentant mod to i dag. Dette bekymrer os en del. Museet er skabt af foreningerne, der drev museerne i mange år. Museet er således gennem museumsforeningerne solidt lokalt forankret med et folkeligt bagland, som støtter op om museet. Værdien heraf må der ikke sås tvivl om, selvom der tænkes stort.

Vi støtter museet ved aktiv deltagelse i museets bestyrelse og forretningsudvalg, men frem for alt ved at arrangere foredrag og udflugter, yde økonomisk støtte til anskaffelser og frivilligt arbejde på museet, samt bidrage til udgivelsen af årbogen Opdatering ved at købe bogen til medlemmerne og ved at donere beløb til museets gavefond.

Jens Olufsen
fmd. Ringkøbing Museumsforening

På grund af corona startede året 2022 startede med en aflysning af vores første foredrag med afdelingsleder i Vejdirektoratet, Kalle Stærk. Sidst i februar vovede vi igen at indbyde til foredrag, en indbydelse som rigtig mange tog imod. Foredragsholder var forfatter og journalist Ole Blædel, som fortalte om sin morfars oplevelser under Anden Verdenskrig. Han tog udgangspunkt i sin bog fra 2021 med titlen 'Et halvt år i Gestapos kløer'. En spændende aften.

Generalforsamlingen blev afviklet planmæssigt. Den startede med, at Oda og Keld Hansen fra Ølgod fortalte om deres arbejde i Blå Kors, hvor de blandt andet drev en genbrugsbutik i Tarm i over 40 år. Et meget fint foredrag, hvor de fortalte om deres barndom og opvækst og årsagerne til, at Blå Kors blev deres mission.

Sæson 2022/2023 startede med en byvandring i Varde By, hvor museumsinspektør Holger Grumme Nielsen viste rundt og fortalte om Vardes historie og historiske bygninger. En rigtig fin tur med cirka 50 deltagere fra både Ølgod og Varde.

Rundvisning i Varde med Holger Grumme Nielsen med cirka 50 deltagere

Bestyrelsen 2022

Formand og sekretær: Sonja Pedersen
Næstformand: Henning Storm
Kasserer: Kurt Theilgård
Bladudvalget: Anne Marie Jensen
Ad.hoc: Lisbert Johannessen
Repræsentant for Lokalkiverne: Svend V. Svendsen
Repræsentant for Varde Museumsforening:
Knud F. Nielsen
Repræsentant for Vardemuseerne: John V. Jensen

Ved sæsonens første foredrag fik vi omsider besøg af Kalle Stærk. Han boede sammen med familien i Ølgod i mange år og deltog aktivt i foreningslivet, var blandt andet med i Ølgod cykelmotion, badmintonklubben, Rotary og Borgerforeningen. Hans børn gik i skole i Ølgod, og selv var han ansat på Teknisk Forvaltning i Ølgod Kommune, indtil han i år 2000 skiftede til Kolding Kommune, hvorfra han senere kom til Vejdirektoratet. Han fortalte levende om alle de forskellige jobs, han har haft, og sluttede med at fortælle om arbejdet i Vejdirektoratet. En meget fin aften med mange tilhørere.

I oktober havde vi igen besøg af "Familien på Farten". De fortalte og viste billeder fra Helges gåtur fra Nordkap til Give, hvor han gik 3.500 km på 70 dage. Et spændende foredrag med flotte billeder og med cirka 120 tilhørere.

Sidst i november havde vi besøg af forhenværende museumschef for Frøslevlejrens Museum, dr.phil. Henrik Skov Kristensen. Det blev en meget spændende aften, hvor han fortalte om 'Gestapos fangelejre i Danmark'. Et godt foredrag med omtrent 50 tilhørere.

Anne Grethe og Helge fra Familien på farten.

Henrik Skov Kristensen fortæller om: et halvt år i Gestapos klør.

I forbindelse med Kulturmarkedet i Kulturhuset den 1. oktober, valgte bestyrelsen at have åbent på museet hele dagen. Der var omkring 250 personer, som besøgte museet, og alle havde rosende ord til vores lokalhistoriske museum. Igen ved folketingsvalget den 1. november holdt vi åbent, også denne gang var der mange, der valgte at besøge museet. Udstillingen, som lokalarkivet åbnede i 2021, har vi valgt at forlænge endnu et år.

I flere år har der været arbejdet med renovering og ombygning af Kulturhuset. Det er jo fint nok, men planerne går desværre ud på at nedlægge/ændre museet til KUN nogle glasbure med museumsgenstande imellem bibliotekets bøger. I museumsforeningens bestyrelse mener vi, at det er det samme som en nedlæggelse af vores dejlige lokalhistoriske museum.

Den 17. november havde vi besøg af formanden Steen Hjort fra SAMMUS, (Sammenslutningen af museumsforeningerne i Danmark). Han havde inviteret til et regionsmøde her i Ølgod. Det blev en meget spændende aften, hvor mange nye ideer blev lagt frem af formanden og af de fremmødte fra andre museumsforeninger her i området.

Ølgod Museums Fond

Den eneste udbetaling, fonden har haft i 2022, var på 8.000,00 kr. til Museumsforeningens Årsskrift. En tidligere bevilling til Ølgod-Strellevs Lokalhistoriske Arkiv på maksimalt 10.000 kr. er endnu ikke udbetalt, men bliver det sikkert i 2023.

Fonden kan støtte indkøb til Ølgod Museum samt udgivelse af lokalhistorisk litteratur eller andet, der kan medvirke til udbredelsen af kendskabet til egnens kulturhistorie.

*Sonja Pedersen,
Formand, Ølgod Museumsforening
og Ølgod Museums Fond*

Skjern-Egvad Museumsforening

– en del af Ringkøbing-Skjern Museums bagland

Fortiden er i forandring

“Der var engang”, lyder indledning på mange eventyr, og i handlingen optræder ofte besværligheder og modgang.

Ringkøbing-Skjern Museum er midt i en eventyrlig udvikling, hvor der er brug for alle gode kræfter. Næppe var blækket blevet tørt i museets Udviklingsplan 2021-2025, før byrådets fatale beslutning om etablering af oplevelsescenter Naturkraft blev lagt oveni.

For mange skaber redningsarbejdet i forhold til nødlidende Naturkraft og museets udmøntning af Udviklingsplan 2021-2022 forvirring; men der er styr på tingene, forsikrer museets ledelse.

Bestyrelsen for Skjern-Egvad Museumsforening følger den aktuelle omstilling af museets aktiviteter i Udviklingsplan 2021-2025. På et møde med museets ledelse har bestyrelsen udtalt bekymring for fremtiden, men også støtte til museets tilpasning.

I den vision, som museet følger, bliver der satset på fem hovedattraktioner: Bork Vikingehavn, Lyngvig Fyr, Abelines Gård, Kaj Munks Præstegård og Ringkøbing Museum.

Når Skjern-Egvad Museumsforening ser på aktiver i den østlige del af kommunen, vækker det bekymring, at Bundsbæk Mølle er sat i dvale og kun åben efter aftale, at Gåsemandens Gård er sat til salg, og at der skal ske en afståelse af Hattemagerhuset.

Og usikkerhed hersker om fremtiden for Bundsbæk Møllegård, udstillingshuset i Dejbjerg, Rakkerhuset, Provstgaardsgårds Jagthus, Reberbanen og Skjern Vindmølle. Interesserede kan med fordel studere den kortlægning, som museets ledelse har samlet i Udviklingsplan 2021-2025, hvor de enkelte udstillingssteder er beskrevet.

Mens Ringkøbing-Skjern Museum satser på fusion med Fiskeriets Hus, Hvide Sande, at øge indtægter fra

turisme, bliver den østlige del af kommunen fattigere på museumsoplevelser.

Museumsforeningen har sammen med museets ledelse udarbejdet retningslinjer for driften af Skjern Vindmølle, og det er håbet, at flere foreninger vil gøre brug af møllen, men det er stadig et problem for gangbesværede at benytte bygningen.

Året 2022 startede med endnu en Coronaaflysning, men heldigvis blev det også den eneste af den årsag. Det planlagte foredrag om minerydningen efter 1945 kunne gennemføres senere på foråret.

Belært af forrige års mange aflysninger i det planlagte program har foreningen besluttet ikke at lave et fuldt årsprogram, men derimod planlægge med kortere intervaller. Det giver også mulighed for at tage helt aktuelle temaer vedrørende historien og dens formidling op med kortere varsel. Via Foreningens hjemmeside og mails til medlemmerne kan disse informeres hurtigt.

Foreningen vil også gerne samarbejde med tilsvarende kulturelle foreninger for at nå bredere ud.

I februar afholdtes en Jeppe Aakjær-aften med oplæsning, tale og toner på efterskolen DHe i Skjern. Forhenværende lærer John Madsen med ledsagende musik forestod aftenen. 50 tilhørere nød aftenen, der blev afsluttet med rigtigt efterskolekaffebord. Arrangeret sammen med Foreningen Norden.

Midt marts blev årets generalforsamling afholdt i Vindmøllen Skjern med 15 deltagere. Under debatten efter formandens beretning blev der fra flere sider rejst kritik af og undren over Ringkøbing-Skjern Museums forhåbentligt kun kortvarige, delvise nedlukning af Bundsbæk Mølle og Fahl Kro.

Efter generalforsamlingen fortalte forhenværende lektor Bent Dollerup om: 40 år som gymnasielærer på VGT. Med et mere anekdotisk end analytisk udgangspunkt.

Slut marts foredrag i Skjern Vindmølle med museumsinspektør ved Vardemuseerne John V. Jensen om Minerydningen langs Vestkysten efter Anden Verdenskrig. 35 tilhørere.

Begyndelsen af maj Besøg på Ringkøbing-Skjern Museums lokalarkiv og samlingsafdeling i Skjern. Muse-

umsinspektør Christian Ringskou fortalte om registreringsprincipper og viste rundt i samlingen. 20 deltagere. Formålet var blandt andet at få startet en arkivgruppe, og den er nu i sin spæde start.

I juni Rundvisning på Skjern Kirkegård med kirkegårdsleder Sabine Mogensen og tidligere Menighedsrådsformand Bent Erik Møller. 50 deltagere.

Sabine M. fortalte engageret om kirkegårdsindretning og valget af gravplads og -minder gennem tiderne.

Bent Erik M. bidrog ud fra stor viden med den mere personalhistoriske vinkel med eksempler på fredede gravminder og de gravlagtes betydning for lokalsamfundet. Historien blomstrer absolut i de dødes have.

En spændende indledning på en forhåbentlig række af besøg på egnens kirkegårde.

I August: Aftentur til Øster Lem Hede. Arrangeret sammen med Ringkøbing Museumsforening. 25 deltagere. Arkæologerne Torben Egeberg og Esben Mauritsen fra Ringkøbing-Skjern Museum fortalte om de opsigtsvækkende fund af en 5.000 år gammel ceremoniplads fra bondestenalderen. Ved medbragte luftfotos vist, hvorledes fundet overhoved har været muligt.

I september foredrag i Skjern Vindmølle med museumsinspektør ved Vejlemuseerne Charlotta Lindblom: Jelling – nye fund, forskning og tolkninger. 40 tilhørere.

Foredraget indledtes med de gamle tolkninger på fundene i Jelling. Dernæst de seneste årtiers arkæologiske udgravninger, som Charlotta selv har medvirket til, og dermed nyeste forskningsresultater og tolkninger. En interessant aften i arkæologiens tegn.

Slut november foredrag i Skjern Vindmølle med forhenværende direktør for Ringkøbing-Skjern Museum Kim Clausen, der medlevende fortalte om: 43 år som museumsmand i Vestjylland. 65 tilhørere fik minderig aften.

Kim, der er uddannet som etnograf, startede i 1975 som den første faglige ansatte på det daværende Skjern Museum med ca. 300 årlige besøgende! En cykel var transportmidlet. Tilhørerne fik via 79 slides en tour de force gennem Kims virke som museumsleder. En umådelig idérigdom og evne til føre store projekter igennem sammen med adskillige samarbejdspartnere bidrog til udviklingen af det moderne Skjern-Egvad Museum med langt flere besøgende. Sluttelig dannedes efter kommunalreformen Ringkøbing-Skjern Museum med ca. 160.000 besøgende.

Et planlagt kørselv-besøg i slutningen af oktober til det nye Flugt – Refugee Museum of Denmark i Oksbøl måtte desværre aflyses på grund af for få tilmeldinger.

Ved alle foredrag i Skjern Vindmølle lægger bestyrelsessuppleant Børge Østergård Hansen bøger frem, der vedrører aftenens emne. Foreningen har gennem årene samlet en anelig mængde bøger, der opbevares på depot ved vindmøllen. Børge Østergaard har planlagt at flytte fra området; og derfor søges der efter en ny ansvarlig for boghandel.

Jan Wiencken

fmd. Skjern-Egvad Museumsforening

I 2022 har bestyrelsen bestået af

Jan Wiencken, Skjern, formand

Bent Dyrvig, Skjern, næstformand

Svend Nissen Hansen, Skjern, kasserer

Hans-Ole Jessen, Ringkøbing,
medlem af museets styrelse

Bent Dollerup, Tarm, arrangementer

Birgitte Jacobsen, Skjern,
medlem af museets styrelse

Poul Bülow, Tarm, sekretær

Jan Krarup Pedersen, Skjern

Børge Østergaard Hansen, Rækker Mølle,
suppleant

Anne Vej, Skjern, suppleant

Varde Museumsforening

Indvielsen af vores nye museum – FLUGT – har fyldt meget i 2022. Museumsforeningen har foreløbig gennemført to foredrag på og om museet og følger op med et tredje i marts 2023. Programmet i 2021 blev ramt af aflysninger, men vi fik desværre også et par ændringer i 2022.

Den årlige generalforsamling blev planmæssigt gennemført den 28. februar 2022 (var blevet udsat året før). Der var cirka 50 fremmødte, og bestyrelsen blev genvalgt.

'Jernalderbønder og vikinger i Oksbøl' den 14. marts havde samlet ca. 70 deltagere på Danhostel i Oksbøl. Museumsinspektørerne fra ArkVest, Jens G. Lauridsen og Lars Chr. Bentsen, redegjorde meget engageret for de

seneste 10 års omfattende arkæologiske udgravninger i Oksbøl. Udgravningerne blev først kendt af offentligheden kort inden foredraget, da man kunne frygte, at andre ville påbegynde søgninger i området. Der er ikke foretaget en fuldstændig udgravning, men man vurderer, at der fra jernalderen til vikingetiden har fundet måske 400 begravelse steder i den nordøstlige del af Oksbøl, hvilket overraskede mange.

'Magten i kalkmaleriet – fra Aal kirke til Brøns kirke' den 4. april ved historiker, ph.d. Torben Svendrup, startede i Aal kirke og sluttede i sognehuset. Den store forandring, der indtræder med indførelse af tiende og

kirkeværgeninstitutioner, hvor det nu var bøndernes verden, finder man på kirkernes vægge. Foredraget sluttede med omtale af reformationen.

'Sværd og bål – om hekseforfølgelser i 1500- og 1600-tallet og deres årsager' blev gennemført af forfatter og præst Torben Bramming den 25. april på Varde Gymnasium for et stort publikum. Hekse blev ikke brændt på grund af overtro, men i en tid, hvor nye videnskaber og filosofier eksploderede. Det anbefales at søge flere oplysninger om emnet ved et besøg på heksemuseet i Ribe.

Den 2. maj blev foredraget med 'Epidemier gennem 10.000 år' flot og levende gennemført af museumsinspektør ved Nationalmuseet Jeanette Varberg på Varde Gymnasium. Der var mange tilhørere, og iblandt dem var et par klasser fra gymnasiet. Hvor det er muligt, vil vi også fremover søge at invitere yngre deltagere med til vores foredrag. Foredraget gav et skræmmende billede af de virkninger, epidemier har haft gennem tiderne. Foredraget havde i øvrigt også selv været ramt af en udsættelse på grund af coronaepidemien.

Traktorturen til Skallingen afløste en planlagt tur til Blåvand (som vi håber at kunne gennemføre senere) og vores fugleekspert Bent Jacobsen overtog turen den 28. maj. Traktorbussen var fyldt godt op, og man fik en begivenhedsrig og underholdende tur.

Aftentur til Baldersbæk plantage den 13. juni. Museumsinspektør Holger Grumme Nielsen er altid god

Formand: Knud F. Nielsen
Næstformand: Else Marie Bruun
Kasserer: Sven Erik Hindsig
Sekretær: Laurids Bjerregaard
Best. medlem: Carsten Lyndgaard
Rep. Ølgod: Sonja Pedersen
Suppleant (1): Susie Hansen
Suppleant (2): Inge Aasted Kristensen

for en medrivende og levende historie. Han berettede om Holger Pedersen, der var idemand og initiativtager til københavnerplantagerne i Vestjylland. Holger Pedersen lod opføre "slottet" og anlagde lystskolen i den romantiske stil med stier og opstemmede damme, ligesom billedhuggeren Anders Bundgård har udført en række skulpturer, statuer og springvand til Baldersbæk.

FLUGT blev åbnet med udgangen af juni måned af Hendes Majestæt Dronningen under overværelse af en stor kreds af indbudte gæster. Museumsforeningen besluttede allerede i 2021 at ville følge op på indvielsen med et foredrag den 12. september på FLUGT af vores museumsdirektør Claus K. Jensen. Foredragssalen blev indviet med et fuldt hus til foredraget, hvor Claus Jensen fortalte om det nye museum FLUGT (Refugee Museum of Denmark), og hvordan ideen om museet blev fostret for ca. 10 år siden. Vi hørte også om det store arbejde med at skaffe finansiering, inden opbygningen af udstillingerne kunne gå i gang.

Allerede den 3. okt. fulgte et nyt foredrag på FLUGT om 'Flugt, flygtninge og dansk-tyske interesser' ved journalist og forhenværende chefredaktør Sigfried Matlok. Interessen for dette foredrag var meget stor, og vi måtte desværre afvise flere deltagere. Sigfried Matlok har spillet en vigtig rolle i formidlingen af kontakten til tyske myndigheder, hvor regeringen i Berlin for første gang støttede opførelsen af et museum uden for Tyskland. (Se listen over sponsorer ved indgangen til museet). Foredragsholderen fortalte på en meget levende og engageret måde om de

helt aktuelle forskelle, der findes i Danmark og Tyskland i forbindelse med flygtningespørgsmålet.

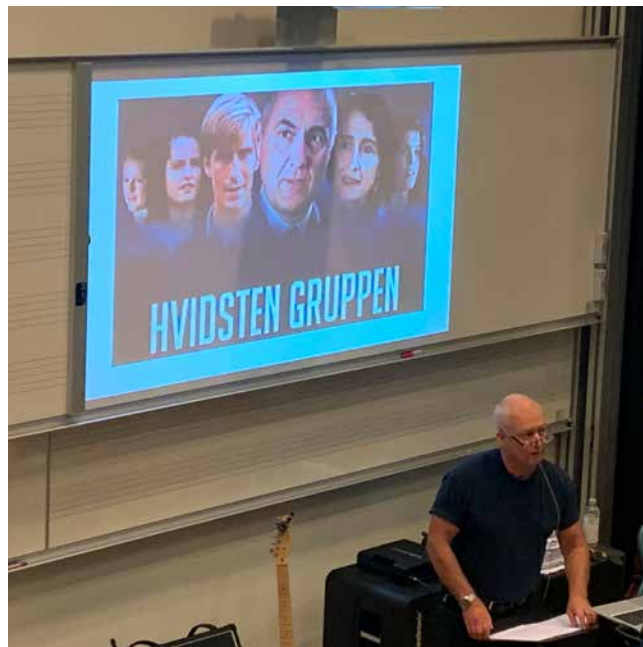
'Union eller undergang' var titlen på foredraget som lektor i historie på SDU, Rasmus Glenthøj, holdt for os på Varde Gymnasium den 14. nov. Efter 1864 kunne man med rette frygte, om Danmark ville blive slettet af landkortet. Otto von Bismarck, der forenede Tyskland, var også parat til at samle Skandinavien. Det samme var Napoleon III og dronning Victoria. Frygten for undergang fik radikale revolutionære, fremtrædende politikere og kongelige til

at stræbe efter at samle Sverige, Norge og Danmark i en union. I foredraget fortalte Glenthøj en anden historie om alvorlige planer om statskup, krig, bortførelse af den danske kongefamilie, revolution og indsættelse af Sveriges og Norges konge på den danske trone. Foredraget, der nok rystede nok mange af os, bygger på den aktuelle bog 'Union eller undergang'.

'Besættelsen – hvorfor bliver den ved at besætte os' på Varde Gymnasium den 28. november, hvor forhenværende museumschef dr. phil. Henrik Skov Kristensen med baggrund fra mere end 30 år som chef for Frøslev/Fårhuslejren fortalte om den tyske besættelse af Danmark 1940-45, der stadig optager den danske offentlighed. Skov Kristensen gav sit bud på, hvorfor bevidstheden om den skelsættende historiske begivenhed stadig står så stærkt. Han fortalte om, hvordan synet på besættelsen har ændret sig over tid,

og hvorfor Danmark slap "billigere" fra besættelsen end andre lande.

Museumsforeningens bestyrelse har på syvende år en ugentlig eftermiddag, hvor vi fotograferer genstande på magasinet i Oksbøl. Det skal også nævnes, at de fleste af vores foredrag gennemføres i samråd med Varde og Ølgod Folkeuniversitet. Vi har desuden ønsket Claus K. Jensen et stort tillykke med tillidshvervet som formand for Organisationen af Danske Museer. Dette indlæg begyndte med omtale af FLUGT, og slutter med den glædelige nyhed, at FLUGT den 15. december i kategorien "åben klasse" er udnævnt til årets byggeri 2022 – et stort tillykke.

*Knud F. Nielsen
fmd. Varde Museumsforening*